

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divus Stanislaus Kostka S.I.

Callenberg, Caspar

Neuhusii, 1716

Iconismi Exegetico-Parenetici D. Stanislai Kostkæ vitam, mortem,
gloriámq[ue] posthumam exactiùs, & ordine repræsentantes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69536](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69536)

Docta tuas toto laudes canit ore Poësis :
 Laudibus inserpit fabula nulla tuis.
 Te quoque Rhetorice ferret super astra; sed illam,
 Prævenit Virtus : hac super Astra tulit.

Ad Societatem JESU.

Ter Sanctus Cœlum; quater at tuus intonat Ordo:
 An quid habet Cœlo Sanctius Ordo tuus ?

De mutato Sanctorum & Beatorum, quos
 habet Societas, numero.

Tres fuerunt Sociis Sancti; sed quinque Beati :
 Clemens Undecimus fecit utrimque pares,

Sancto, ne Socius desit, dat cuique Beatum :

Jam bini in partes quatuor orbis eant.

N.B. Sancti aliis soli erant Ignatius, Xaverius,
 Borgia; Beati Stanislaus, Aloysius, & tres
 Martyres Iaponenses.

ICONISMI EXEGETICO -

Parenetici D. Stanislai KOSTKÆ
 vitam, mortem, gloriãmq; posthumam
 exactiùs, & ordine repræsen-
 tantes.

Primus : Mater Stanislai, dum sacrum hunc
 fœtum utero fert, non sine stupore uterum
 ipsum sacro-sancto IESU nomine (quod pur-
 purens exhibet color, & radii solares circum-
 dant)

dant) prodigiosè insignitum aspicit. Epigra-
phe : VICTRICIA NATI ARMA VIDET.

Ovid. l. 14. Metam.

Historiam hanc referunt : Bovius in Rhetorica
Suburbano pag. 27, Knellinger in Panegyri
Stanislai pag. 193, Bartoli in Vita l. 1. c. 1.

Impetus oratorius ad Stanislaum non-
dum natum :

Progradere ! Progradere ! in mundi hujus
arenam, quisquis materni hîc uteri adhuc in
umbra lates ! Si Hussæo Principi Militia est
vita hominis super terram (Job. 7. 1.) arma, qui-
bus vincas, te præ foribus opperiuntur : In nomi-
ne Domini Exercituum est omnis armatura forti-
um. Armis defensivis opus est ? habes hæc in
nomine JESU, tanquam in instructissima Pano-
plia : non sic, aut septemplex Ajacis Clypeus,
aut adamantina Martis tunica, aut impenetra-
bilis Plutonis galea, ut Nomen JESU, teget. In
hoc & Loricam fidei, & Galeam salutis, si quæras,
invenies. Arma offensiva desideras ? adsunt in
Nomine JESU; hinc gladium spiritûs, hinc ha-
stam fortitudinis, hinc sagittas amoris deprom-
pseris. Nomine IESU (classicum hoc canit
gradu 20 Climacus) cæde inimicos, neque enim
in cælo, aut terra, potentiora sunt arma. Hoc ar-
matus nomine, generosè cum Turonensi Præsule

Martino exclamabis : *In nomine Domini IESU hostium cuneos penetrabo, (in vita.)* Hoc armatus nomine intrepidè cum Psalte Regio ad Salvatorem tuum canes : *In nomine tuo spernemus insurgentes (Psal. 43 6.)* Quod si non semper in campo prostare adlubet ; *Turris fortissima nomen Domini* , (Prov. 8. 10.) huc confuge : *pro muro munitissimo, atque tutissimo est nomen Domini Salvatoris IESU Christi* (Ephrem in vita,) post hunc te retrahere. Ne pugnes, ut *Andabata* ; *Solem* habes in nomine JESU. Pictoribus crede ; imò non Pictoribus, quibus, *quidlibet audendi semper fuit æqua potestas* ; sed ipsi æternæ Veritati crede ; Malachiæ 4. 1. *Nomen meum Sol Iustitiæ*, disertè edicenti. Progredere ! progredere igitur, in mundi hujus arenam, quisquis materni hîc uteri adhuc in umbra lates. Solus sis, ne time : *Adjutorium nostrum in nomine Domini.* De victoria ne dubita : victoriæ auspiciatissimum omen, imò arrham, maternus jam uterus habet. Non caret mysterio, literarum quaternio, qui gloriosum JESU nomen in Matre effingit.

Progredere ! Progredere ! & ipse fulgentissimas notas : I. H. S. & V. literæ H infernè suppositum, carneo in libro aspice, admirare ; & (si non Davus, sed Oedipus es) literis his initialibus

bus occini tibi crede fortunatissimum illud, & ce-
leberrimum quadriverbium : I-n H-oc S-igno
V-inces.

I M P E T U S 2dus :

Quis putas puer iste erit ? cui nascituro porten-
ta præludunt, miracula obstetricantur ? fe-
lix Stanislæe, qui sub tali Horoscopo nasceris !
Verè ab utero vocavit te Deus, dum tale nomen
impressit Matri. Quàm pauci sic sunt vocati vel
inter *Electos* ! Verè ab utero Matris segregavit
te Deus, qui notam tam distinctivam inussit :
lingua hæc fuit, quæ fore te prædiceret, non de
communi grege Sanctorum, sed extra gregem, San-
ctum egregium. Felix Kriska tam insigni privi-
legio ! *Prædestinationis* ne quære signa : in no-
mine JESU signum habes, in quo oporteat nos sal-
vos fieri : Signum habes quod tecum rarissimus
habebit, vel ex tot *duodecim mille signatis.* Quid
tibi ? quid tali puerperæ comparem ? *liber* es
pretiosissimus, cui nomen suum impressit *typothe-*
ta Deus. Sed *librum Generationis* te, an *librum*
Vite appellem ? certè utroque titulo aptissimè
condecorem sic *parturientem.*

I M P E T U S 3tius.

Et Deum in Polonia *incarnatum* quis credat ?
Incarnatus est, quando in Kriskæ carne ap-
paruit JESUS. Minùs jam Orbis Christianus

miretur, aut in corde Ignatii Martyris, aut sub axilla S. Eustorchii, JESU nomen; quando idem in ventre Krisikæ castissimè refulsit. *Beatus venter, quate portavit, ô Princeps nominum!*

Nomen cum violis rosisque; natum,
 Hyblam, quod sapit, atticisque; flores,
 Nomen nectare dulcius beato, (Epig. II.
 Nomen nobile, molle, delicatum. Mart. l. 9.
 Nomen Erythræis, quod litera facta Lapillis;
 Gemma, quod Heliadum pollice facta nolet:
 Quod pennâ scribente grues ad sidera tollant.

Ibid. Epig. 14.
 Aptè sanè divinus Anaglyptes te insculpsit Krisikæ; quia Margaritæ. Decuit talem gemmam tali nomine signari. *Benedicta tu inter mulieres Margarita, quæ non ore, sed ventre hujusmodi nomen edis; non homines solùm, sed & miracula jam parere docta. Benedictus fructus ventris tui JESUS. Benedictus etiam fructus ventris tui Stanislaus, quia benedictus, qui venit in nomine Domini. Non vas fragile, sed vas electionis es tu, quæ nomen Jesu portas coram gentibus Aquilonis. Materno in utero exulta, quisquis ibi lates; ne solus appropinquante Jesu, antè tripudiet, quàm nascatur Joannes. Simili ortu cum novo anno nascere; nempe à nomine Jesu incipe, idq; sic toti vitæ inscribe, Paulino more*
 ut vi-

ut vivas non tu, sed vivat in te Christus JESUS.

NB. Similes solutas inscriptiones singulis Iconis-
mis additurus eram, sed praesinita brevitatis
manum de tabula traxit.

EPIGRAMMA

ad D. Stanislaum.

Clausus adhuc matris, quando sub corde latebas,

Inscriptus Jesu nomine venter erat.

Ipsae coronabat nomen Venerabile Phœbus,

Lux ingens casto didita ventre fuit.

Qui Venter JESUM; qui Solem Venter habebat;

Non maternus erat venter; Olympus erat.

Aliud de purpureo, sanguineoque colore,
quo nomen Jesu expressum emicuit.

Purpureo, rutilat, Kriskæ de sanguine, JESUS;

Hunc Consanguineum dicere Kostka potes.

Aliud de eadem materia :

Quæ signant tumidum Kriskæ miracula ventrē,

Eccur purpureis erubescere notis ?

Ob ventrem, credo, miracula casta rubescunt;

Hac visâ casti parte rubere solent.

Altera causa subest; ipsum fert Kriska Pudorē*

Et Pudor hoc ostro significandus erat.

(* quia Stanislaum.)

Aliud de nomine Jesu; ut est insigne So-
cietatis, ad Kriskam gravidam.

Bachus

Bacchus ut ex hederis, ex fumo noscitur ignis ;
 Noscitur ex signis res ita quæque suis.
Jesuitarum dum fert *insignia* corpus,
Jesuita tuo corpore, credo, latet.

De eodem Ssm̄i nominis signo
 victorioso.

Rectè prægnantis victricia signa coronant
 Viscera ; quem claudunt viscera, victor erit.
 Victor erit : vincet *mundum, carnemq; stygémq;*
 Hercule major erit * : par tribus unus erit.
 * ne Hercules contra duos.

De eodem insigni.

Jure vocabo *tuum*, tua quod signacula præfert;
Alterius non est, quod *mea* signa refert.
Jure vocas horti Dominum, sua nomina portæ,
 Qui dedit, & cujus signat agalma fores. (tur;
 Cujus sit numus, quam monstrat, imago loque-
 Litera sit cujus, muta sigilla docent.
Pompejanus erit, qui fert insignia *Magni* ;
Cæsaris, at qui fert, *Cæsareanus* erit.
 Cujus domus, cujûmq; pecus, cujûsq; Minister,
 Quæ portantur ab his signa, docere solent.
Parturiens & adhuc *cujus* sit *Kriska* requiris ?
 Signatum corpus confule, certus eris. (kam;
 Nempe suo gravidam, dum signat nomine *Kris-*
Signatam misit sub sua jura Deus.

Si dubitabis adhuc cujus, qui ventre moratur,

Sit partus; dubio te mea musa levet :

Si *partus ventrem sequitur*, * ut jura loquuntur,

Ut *venter*, JESU, sic quoque *partus* erit.

* Licentiâ Poëtis usitatissimâ.

De eodem nomine.

Scis gravidam Jesus, cur signet nomine *Kriskâ* ?

Hæc est ingenio causa reperta meo.

Jura Deus servat: posita est custodia ventri:

Demonstrat partum sic Deus esse suum.

Vide in Corpore Juris, de ventre in possessionem mit-
tendo, & curatore ejus. D. 37. tit. 8. de inspi-
ciendo custodiendóq; partu, D. 25. tit. 5.

Aliud de Sole, quo nomen JESU circum-

datum fuit in carne Margarete *Kriskæ*.

Parturiens ipsum dum fert præ pectore *solem*

Margaris; inverso nomine *Clara* fuit.

Aliud de eodem :

Ecquid apud gravidã faciet *sol*, dicite, *Kriskam* ?

An forsan * *Phæbes* munia *Phæbus* aget ?

* *Phæbe, seu Lucina, Dea puerperiis præfecta.*

Aliud de eodem Sole ad Augurem.

Ipsam fert gravido Mater, præ pectore *solem*;

Augur, dic proles, dic mihi, qualis erit ?

Augur responder:

Proles illius, quæ fert præ pectore *solem*,

Filius (augurio credite) *lucis* erit.

De eodem sole ad Stanislaum.

Solares inter radios enasceris Infans :

Claros natales, quis neget, esse tibi ?

Aliud ad eundem :

Ante tuos ortus, qui spargis, Sarmata, solem,

Dic mihi, quam lucem natus in orbe dabis ?

ICONISMUS 2dus.

*Exhibet D. Stanislai incunabula hoc inscripta en-
comio : DIGNA ILLIS, QVOS AVREA CON-
DIDIT ÆTAS. Ovid. in consolatione ad Li-
viam.*

EPIGRAMMA.

Prisca Stanislaum, si sæcula fortè tulissent,
Heroes inter gloria prima foret.

Cederet Alcides, quamvis eliserit angues

In cunis, quando jam Jove dignus erat.

Baptismo stygium devicit Kostka draconem ;

Et Puer Alcidâ fortior ergo fuit.

Cederet, auratum, rapuit qui vellus, Jason ;

Tentârit quamvis per mare primus iter.

Major honos saepe est, quàm querere, parta tueri ;

Casus inest illie, hic erit artis opus.

Kostka tuebatur Vellus : quærebat Jason ;

Auratum Kostkæ Gratia vellus erat.

Cederet Argivæ classis Dux, magnus Achilles,

Hectoreâ quamvis turgeat ille nece.